

Kommune har Bespisning, en anden ikke. Man kan t. Eks. ikke se, hvorfor Holbæk har Bespisning, men Roskilde ikke. Forholdene maa dog være væsentlig de samme i to saadanne smaa Havnebyer. Næstved har Bespisning, Vordingborg ikke. Det kan ikke være, fordi Folk har det bedre i Vordingborg, det maa være rent lokale Forhold. Det maa være, fordi Kommune-styret det ene Sted ikke har Initiativ. Men det vilde faa Initiativ, hvis Staten rakte en hjælpende Haand. Jeg ser t. Eks., at en By som Herning, der ligger ovre i Jylland i en Hedeegn, hvor man er vant til at se Folk klare sig uden Hjælp, har taget denne Sag op, hvorimod der er store Strækninger lige fra Skagen til Esbjerg, hvor der ikke er rørt ved dette Spørgsmaal. Der er saa meget mere Grund for Staten til at tage denne Opgave op, som der her ikke er Tale om nogen som helst Luksus. Rigsdagen bevilger paa Finansloven ikke saa faa Penge til Ting, som ude paa Landet vistnok anses for Luksus, men hvoraf man derude alligevel bærer sin Part. Her drejer Sagen sig ikke om Luksus, men om Sult, man vil bøde paa Sulten og derved gøre det lettere at indpode Børnene Skolekundskaber, med Udset til, at den næste Slægt baade aandeligt og legemligt vil blive højnet derved.

I de københavnske Skoler bespises Børnene — jeg nævner de mindste Beløb — for 12—13 Øre pr. Portion Mad. Flertallets Forslag gaar altsaa kun ud paa, at Staten i disse Tilfælde skal yde 4—5 Øre pr. Portion Mad, og det er dog et overmaade lille Beløb. I Silkeborg bespiser man Børnene for 10 $\frac{1}{4}$ Øre pr. Portion Mad. Statens Tilskud kan altsaa her blive omtrent 3 $\frac{1}{2}$ Øre. Jeg synes, det vilde være Synd, om Rigsdagen vilde afslaa at yde et saa ringe Beløb, hvor det drejer sig om at frelse Menneskesjæle og at forebygge Sygdomme og Forbrydelser, alt det, som senere bliver Staten overordentlig kostbart. Vi ser desværre ret ofte, at Elendighed i Barndommen senere slaar ud i Sygdomme og Forbrydelser. Hertil kommer, at man overfor Børnene ikke kan sige, at det er deres egen Skyld, de sulter, og at de maa tage sig bedre sammen. Man kan ikke sige til Børn: „I ligger, som I har redet“. Børn er jo paa dette Punkt ganske afmægtige, de trænger til Hjælp og kan intet udrette uden Hjælp.

Der er gjort den Indvending mod vort Lovforslag, at der ingen Sult er paa Landet. Jeg skal dertil sige, at selv om det var Tilfældet, var der ingen Grund

til at standse dette Lovforslag eller nægte at yde Tilskud, thi vi er alle Landsmænd, og hvorfor skal Børn sulte i Byerne, naar vi kan bidrage vort til, at det ikke sker? Hertil kommer, at en stor Del af Proletariatet i Byerne er indvandret fra Landet. Men hvad der er det vigtigste, denne Tale om, at Forholdene paa Landet er bedre end i Byerne, er sikkert fuldstændig urigtig. Jeg tror, at de sociale Forhold paa Landet ikke er en Smule bedre end i Byerne, og alle Beretninger, man hører fra Landet, bekræfter dette. Paa Møder af Husmænd i Ribe og i Kolding i Februar fremkom der Udtalelser, som i høj Grad vidner om, at den sociale Elendighed ikke er mindre paa Landet end i Byerne.

Hermed skal jeg forlade § 4 og gaa over til § 2. I denne foreslaar et Flertal — Udvalget med Undtagelse af et enkelt Medlem —, at det skal paalægges Lærerne som en Pligt at gøre Indberetning til Kommunestyret om, hvorvidt der findes sultne Børn i deres Skoler. Det ærede Medlem for Thisted Amts 4de Valgkreds (Markvorsen) er den eneste, der ikke har villet være med hertil. Det ærede Medlem vil antagelig selv motivere denne Holdning. Vi andre har ladet os bestemme af den Opfattelse, at vi ved at indføre denne Bestemmelse i Lovforslaget gør Lærerne en stor Tjeneste. Det drejer sig nemlig ikke saa meget om, at Lærerne faar en Pligt til at gøre Indberetning, men mere om, at de faar en Ret dertil. Naar der i Loven kommer til at staa, at Lærerne er forpligtede til at gøre Indberetning, faar de derved en Ret dertil, som Kommunestyrene ikke kan afvise. Der kan godt tænkes — man har set, hvilken Modstand dette Lovforslag har mødt, bl. a. hos Højre — Kommunestyre, der vil betragte det som utidigt Vigtigmageri af Lærerne, at de kommer med Indberetninger om sultne Børn og forlanger dem bispiste. Man vil maaske sige, at de fleste Kommunestyre er humane og vil modtage Lærernes Indberetninger velvilligt, men det kan ikke bestrides, at der paa Landet endnu findes Sognekonger, som ikke tillader, at man blander sig i deres Regering, og som vil afvise en Lærer som en Vigtigmager, der ikke skal befatte sig med den Slags Ting. For at umuliggøre dette og for at styrke Lærernes Stilling anbefaler vi, at det paalægges dem som en Pligt at afgive en saadan Indberetning. Naar de har denne Pligt, kan ingen afvise dem.

§ 3 er taget af den bestaaende Lov.